

ژنان چەن دەتوانن سیاسەت بکەن ... ھەرم ئەحمەد

[بەخۆندنەوای ئەم بەبەتە کلیکی ئەرە بکەن](#)

چاوپەیکەوتنی ئازا ئاتون ... گفتوگۆی: عبداللە العضوی

لە یەنێ (حوزەیران) دا داوای چاوپەیکەوتنی سەرکردەیی دیاری پارتی کرێکارانی کوردوستان پەکە جەمیل بایکم کرد، بەبەندەکم بە ھەوێدان بەی پەدر، بەبەم بەبەنی دەنیاکەرەیی چاوپەیکەوتنم پەندەرا، کارەکم لەبەرکرد و گومانم وابوو لەبەرکراو، بەتایبەتیش چونکە سەرکردەکانی ئەم پارتی - بە تیرەریست پەلەنکراو - لە ئەنجامی بارودەخی ئاسایشی شاخەکانی قەندیلەو لە چاوپەیکەوتنی رێژنامەوانی دووردەکەونەو. ناوێکی مانگی نە (سپتەمبەر)، "یەکەک لە کەخەران چاوپەیکەوتن" ژنامەوانیەکان لە ناو پەکە "مژدەییکی پەدام کە دەتوانم چاوپەیکەوتن ئەنجامدەم، پرسیارمکرد ئایا بایک ازبوو، و بەمیدایەو نەخەر، [بەکو] چاوت بە ئازا ئاتون دەکەوت، ئەو -

پەیدەوترەت - وەزیری دەرەوای پارتی کرێکاران، و یەکەک لە ھاوێکانی عەبدوڵا ئەجەلان لە ماوەی مانەویدا لە سوریا، وەک ژنامەنوسەک ھەلەک بوو بەم تا چاوم بە پیاوێک کە بە تیرەریست ناسەنراو و لەسەرەوای داواکراوکانی دەسەتاتەکانی تورکیایە بکەوت، و لە ناوێکی استی ئایەکانی کوردستانی عێراقدا گفتوگۆییکی درێژی لەگەڵدا ئەنجامدەم، لە بخت خراپی من، بەھەی یفراندەم و لەکەوتە ھەرەمیکانیەو جۆی ئاسمانی لە نەوان ھەرەم و تورکیادا وستاو، ھەبژاردەیی بەردەم ئەو بوو کە ئەو ئایە درێژی تەبەم، لە ئاستەنبووەو بەرەو باشور و مکرد فەکەخانە شەناخ، لەو شەو بەرەو دەرەوای ئیبراھیم خەلیل (سنووری تورکیا لەگەڵ کوردستاندا)، پاشان بەرەو زاخە و داوای

ئەویش ھەولە، ئىنجا سلیمانی، نیوی شەو گەیشتمە سلەمانی - گەشتەكە ۳۲ كاتژمەری خایاند- پەویست بوو پشوو بدەم، تا ئۆژی دواتر بەم بە چیا سەختەکانی قەندیل؛ بارەگانی پارتی کرەکاران و شوێنی چاوپەكەوتنەكە لێوێ. كاتەك بەگوێری ئازا ئاتون بە خولەك حسابکرا بوو، چونکە بارودەخی ئاسایش بەسەریدا دەیسەپەنتەكە لێک شوێندا بە ماویەکی درێژ نەمەنتەو، لێگە ئۆشدا ئازا ئاتون بەرگەیی فزوەیە ئێژنامەوانیە بەزارکەرەكەمی گرت تا ۳ سەعات و ۴۰ دەقیقەیی لێگەمدا بەسەربەرەت، لێ گەتوگەییە کدا تیایدا باسی ھەموو ئۆوی پەویەندی بە کەخراوەكە و پەویەندی [کەخراوەكە] بە پارتی یەكەتی دیموکراتی پەیهە و دەخی ئێستا لێگە تورکیا و ئێران و ئێزمە سوریە کرد، ئۆوی توشی موفاجەئەیی کردین ئۆویەكە تا ئێستاش لێ پەویەندی ئاسایشی دان لێگەپیدا [لێگە ئێزمە سوریە]... گەتوگەكە وێلامی بە زەر لێ پرسیارەکان لێبارەیی پارتی کرەکارانی کوردوستانەو تەدا، بەتایبەتیش دوا ئۆوی بەکانی لێ سوریە و عراقدا ەوونبوەتەو..

بە وردەکاری ئێم گەتوگەیی:

• ئایا پەتوایە ئۆوی لێکەرکوکدا ەویدا و دەرچوونی "پەشمەرگە" شکستەكە بە مەسعود بارزانی؟

- بارزانی ھەر لێسەرەتاو ھەنگاوێکی ھەوێ ناو لێسەری سووربوو، سەرەرای ئۆویش كە دیزانی ھەزەکانی ناتوانن بەرگری لێ ھەنگاوێکی بکەن، بەھەی ئێم بەیارەو پەویەندیەکانی لێگە تورکیا و ئێراندا خراپ بوو پاش ئۆوی پەشتەر جەگیربوو. ەمبەد بەم كە ناوچەیی ژەھەلاتی ناوین تەیبەتمەندی خەیی ھەیی، ەوداو سیاسییەکان چاودەرەکانیان فریودەدن، بە نمونە لایەنەك سەرکەوتنەکی سەرتاپاگیر بەدیدەھەنت، بەھەی ئۆو و نەشووی سەرکەوتن دەرگەت، بەلام پاش دوو ڕۆژ ئاشکرادەبەت كە ئۆو شکستیخواردوو.

• لێ کەرکوک شتەك ەویدا ھاوشەوی ئۆو بوو لێکەبانە ەویدا، بەلام لێ کەرکوک پارتی کرەکارانی کوردستان تەقە نەبوو وەك ئۆوی لێ کەبانی تەقە بوو؟

- چونکە دەخی کەرکوک جیاواز، کەشەكە ئۆویەكە ەوداوێکان ھەموویان لێو خاڵدا تەقینەو کە کەرکوک ھەیی کەیی؟ ھە ەرەب یان کوردەکان یان ھە تورکمانەکان.

ئێمە ناتوانین ببینە لایەنەك بەتەك کەرکوک [شارەکی] کوردی پوختە، ھەرۆھا ەرەبی پوخت و تورکی پوختیش نی، شارەكە بە ھەموو

گلان، شارکی مَزایک، هَووِستیشمان ئووِیی ک چارِساری کَشکان نابِت لِسَر بنچیندی دمارگیری نَتووِیی بَت. ئَگَر ل کَرکوی تَف بوینا یِ ئوا بَدَنیا یِوو پشمِرگی پارتی دیموکراتی و پشمِرگی یِکَتی نیشتمانی پاشِکش یان نَدَد کرد لَی، و دَسک و تَ سیاسِی کانیش ب هَر دوولا د بوو، ئ دوانِی ک دَخکان بَشوو یِکی ه دَخوَنن و ه نِگاوِی سیاسی ه دَنَن، ئ مَیش د بوین بَید قَک ل خزمِتی سیاسِی ت ه کانیاندا.

• ئا يا پـيوـنديـكى باش ھـيـ لـنـوان ھـىـدى شـعبى و كـرـكارانى كوردستاندا لـ موسـ.. لـو ناوچـگـلى دراوسـ يـك ھـن؟

- بڊنيائيون هيج پڻ يوننديءَ کي استوار ڪرڻ جو نڪتو ڏنو، لڳاتار ٽن سالن کان بئريڪ ڪوٽن ۾ يونندي هڪ سال جو نڪتو ڏنو. سياسي و سرڪاري لڙائون ٿيڻ وارا. حڪومت جي شڪست ۽ پيپلز ڪوٽن جي دعوئي، مڃتا ۽ ستم ٿيڻ ۽ ميليشيا لڳل ڪوٽن کي خست ڪرڻ، ٽن سالن جي وقت ۾ ڏاڍو ڀڃڪڙو ٿيو.

• پارتی کرکاران پارتیک ماو ماو دگت، ئج لانیس
پیداچوونوی زری پشک شکردوو، ئیا لم ماو زر گرنگی
ژھاتی ناوین دا، [پککک] وایدانانت ک دووبار بیرکردن و
ل شو نگرتن(التموج) لن وان تورکیا و ئران و سوریا و عراقدا
باشتر بت ل مانو ل شاخکاندا؟

- مان ومان له شاخه کاندې به څه نډه قهکي ستراتيژي دادله نښي، دزي کوردیش ئا زترين دزه له ژهه ساتي ناوین دا، نه گره چارل سرنه کرکه ته وا شاخه کان جهنا هڅي، بهام نه له شاخه کاندې گمارنه دراوین، سیاسه ته کا نمان کاریگري له سره هڅو ته و شو نه نه هڅه کېو بوونمان تیايدا هڅه، له بهر نه و بوونمان ته نه له سره شاخه کان کورته به ته و، له نه ستادا هېچ وه ته کی له ره ژه ساتي ناوین یان جیهاندا نه نه ته ی ته دا نه بین، په یو نډیمان له گډه لایه نه کانی تر دا هڅه و به هڅو په یو نډی کیش کړا و نه.

• بېلام ئايا پارتى كړكاران هر لـشاخ دـمـنـدـتـوـو بـ نـهـنـى لـ
هـمـوـو شـوـنـدـك كـاردـكـات؟

- د ډوروبډۍ ۸۰٪ ی کوردکان ل تورکیا ل پشټیوانان و لاینگرانی
نمڼ، زړینډی د سټک وټکانیش ل تورکیا و باکور بډۍ

بەرخدانەکانی ئێوانووی، هەرجی پێیوئندی بە ئێران و تورکیاوە
هەیی پێیوئندی هەیی لێگەییاندا، پێشنیاریش هەیی بە چارەسەرکردنی
دەزی کورد لێگەییاندا بەشەوێکی ئاشتی و دیموکراتی، لێ حاکمەتی
وێامدانەوشدا ئێوان ئێمە ئامادەین، بەلام لێ حاکمەتی نەبوونی
وێامدا وێکو ئێستا، ئێوان ئێمە لێ گەیی هەزی سەربازیو
بوونمان هەیی.

ئێگەریش لێلایەن ئێو حکومەتانو دانەنەرەت[بە دەزی کورد دا] یان
پێرژاندنی(قبوڵکردن) دانوساندن و چارەسەری دیمەکراتان، ئێوان
هەموو بەریکەوتەکی سەربازی بەر ئێنجامی نەپێرژاندنی لایەنەکی
تر بە چارەسەری دەرکەمان، بەلام لێ حاکمەتی داننانی ئێمە لایەنان
بە چارەسەر و بە هەنگاوی بەرجەستە - بە وادابنەین ئێمە شتە
ئوویداو - ئێوان مانەو مان لێ چا هیچ مانایەکی نامەنەت، بەلام
هیچ هەنگاوێک بەم ئاراستەیدا بوونی نیە چونکە لێو نەیکردنی
مافەکانی کورد هەیی.

• لێ هەولەر قەوارەییکی کوردی هەیی لێ سلەمانیش قەوارەییکی تر،
هاو نیشتیمانی کوردیش بەرژوو نەدیگەلێکی ئابووریان هەیی، ئایا
پێتوانیە کە تاکە زەرەرمەند ئێوان لێ هاوکهشی کوردید هیچ
بەرژوو نەدیەکتان نیە؟

- ئێمە لێم گەشەییو لێ شتەکان ناوانین، ئێگەر لێ گەشەیی کوردی
پێتییو بیربکەینو ئێوان بەهەموو داچوون هەیی، بە نزیکبوونەو مان
لێ قەوارەیی فیدراڵی عێراقی، ئێوان دێخی کورد و دێستکەوتەکانی
لێ دایکبوی چرکەساتەکەین، بەکو ئێنجامی کەمەتەک ژانگرتنی دەرژن
کە دێگاتە سەت سە لێ تێکەشان لێ هەرمی کوردستانی عێراقدا،
بەلام چەن دێتوانین تابلەیی ئێمە فیدراڵیی کە ئێستا لێ باکورێ
عێراق[هەیی بخوێنێو]، ئێمە کوردە هیچ ئێرادەییکی نیە، بوو بە
بووکه شووشەیک بەدەست ئێمەریکا و ئیسراییلو نێ توانای گەرەن و
نە هەزی هەیی لێ ووی سیاسیو، لێ ووی سەربازیو تەنانەت بە
ژێرکێش لێ کێرکوک یان موسڵ نێتوانی خێیەبگرەت.

لێ میانەیی خوێندنووییکی خێرای مەژووی نوێی کوردو دێتوانین
بێین؛ کە یاخیبوونە کوردیەکانی ئێمە دوو سەدەیی دوایی. بە
پشتبەستن بە هەزی خودی ئوینەداو، ئێستا ئێنجامەکەش ئێوو ئێمە
لایەنە خێی هەمەداتە ئامەزی هەزکی تر(ئوسیا، ئێران، تورکیا)
و پشت بەو هەزە دێبەستەت و پاشان سەرشەدەبەت و دێکشەتو، پاشان
پا بە هەزکی تر(و دێدات و هەرشەکات و دێشکەت و دێکشەت) و ئا
بەم شەوێی بەردەوامدەبەت، تا ئێوێ گەیشین قەوارەییکی کوردی

لێ کوردستانی عێراق.. بۆ ئام لێ سایێ ئی بوونی ئیرادی سیاسیدا، تا چ ئادێک دێتوانین بۆ ئێستای ئێم دێستکێ وێ، ئێم بۆ لایێ ئێم وێ لێ هیچ شوێنێک بۆ پێکھێڵێ پێژان نێکشوین وێ، چونکێ ئێم پێشت بۆ هێزی خێمان دێ بێستین... لێ وێ دێ ئێم "ئێم شکستخواردوو نین".

• ئێران دێ وێ تێکی (شۆنەر - العابی) لێ ناوچێک دا.. حاکمێ کوردیێکێ شوێنکێ وێ پارتێکێ شتان لێ ئێران جووێکێ مێتر لێ سوریا و عێراق و تورکیا.. ئایا ئێم پێشوویێکی ستراتیژی مێروس بۆ لای پارتێکێ تان وێ یان بارودێخێک لێ ئێران جیاواز؟

- وێک پارتێکێ وێ گرنگی بۆ ئێران نادێ، ئێستێ ئێم چاودێری پێرسێ نێکان لێ هێموو پارچێکانی کوردستان و ناوچێک دا دێکێ، بۆ ئێم قورسایێ کانمان زیاتر خستووێ سێر تورکیا بۆ ئیعتیارێ گێورێترین بۆشی ئێم لێ خێدێ گێت و شێمان بێردێ وام لێ دێ، ئێم گرنگی بۆ پێرسێ نێکان گێ ئێران دێ، بۆ تایبێتێش لێ پانتایی کوردیدا، بێردێ وامیش چارێ سێری دێزی کورد لێ ئێران لێ سێر بنچینێکی دیمکراتی و ئاشتی پێشنیار دێکێ و لێ سێری سورین، هێزگێکێ کوردیش هێن باوێ یان بۆم بۆ باز هێ و هێ و هێ خێ باتدێ دێ لێ پێناو دێزی کورددا و ئێم ش لێ پێو نێداین لێ گێ یاندا.

ئێگێریش دێزی کورد بۆ شوێنێکی گێتی چارێ سێرنێ کرێ، ناتوانین بگێینێ دێ وێ لێ گێ ئێراندا دێ داننان بۆ بوونی کورددا نا پێرژێنێ (قبوێناکات)،

لێ بۆ رانبێریشدا ناتوانین بیککێ وێ لێ گێ هێج لایێ نێکدا بکێن داننان بۆ دێزی کورد بۆ تبکات و.

• بۆچی جووێکی هاوشوێکی پارتی کرێکارانی کوردستان لێ ئێراندا نی؟

- سێر تا دێتوانرێ با بۆتی بکێستنێ کان و ئێو پارتانێ لێ سوریا و ئێران هێن جودا بکێت و، هاوشوێکی ئێوان ئێم پارتانێ لێ ئێران و سوریا دا نی، بۆکو دێتوانیت بۆیت ئێوان بۆ بۆ باز و فێلسفێ "ئێجێلان" سێر سامن و بۆ گێرێ تایبێتمێندی ساخێک خێ یان دێ گونجێن و لێ سێر ئێم بنچینێ جێگێ دێ گرن.

سیاسێتی ئێران لێ سوریا لێ پا ئێس دێ و دێزی کورد، کار گێشتێ دروستبوونی پێکھێڵێ پێژان لێ گێ ئێراندا لێ قامیشلی و حێسێک و ناوچێکانی ئێرانیش، ئێران سیاسێتێکی هێ دێ "پێژاک" پێی ویدێکات، ئێوانیش داخواری سیاسیان هێ، ئێم ش هێموو ئێم

دځان د توژيندو و ه ودد د دين ه يېسنگ نين، جگ ل م هچ پيو نديکي است وځ لگي ئراندا بوونی ني.

ئگريش هر بر وپشچوونکي ئراني دستک وتکاني کورد ل هر جديک بکات ئامانج، وک هرشي قکردن بکک وتن لگي ئسد دا، ئوکات ئم ش دوو بار دځک دځو نين و.

• ئاستا شۆبەسى پەيوەندى لىگە ئىراندا يان بارودىخ بە پارتىكەتان ئارام؟

- است. ئارامى ھەي، بىئام ئۆيى باسد، كرىت ئۆگىرى لى ۋودانى
ھىچ شىك ناكات، ئۆنگ ئۆ ئارامى پىش گەردەلۈول بىت.

• پاش کەمەک باسی پشتبەستن بە ئۆوێترت کرد، بزوتنەوی کوردیش لەزانەوان ئۆمەریکا و ەوسیا و دەوڵەتانی تر دا دات و دەچات، ئۆوێتەیی ئۆستا پەیهە دەیگەت ئایا پشتبەستن نیە بە دەوڵەتە دەرەکیەکان؟

- بـ يـ كمجار كوردـ كان لـ " ژئافا " بـ ناوی خـ یا نـ وـ مومار سـ ی
سیاسـ تیا نکرد؛ کا تـ ک پشتیان بـ جـ بازی ئـ جـ لان و فـ لسـ فـ کـ ی بـ ست
و کاریگـ ربوون پـ ی، ئـ و ش هـ کارـ کی سـ رـ کی بوو بـ گرتنـ بـ ری ئـ م
سیاسـ تـ .

کاتاک دښمنین ووسیا بوونی هټی، مانای ئو نی تها وووسیا
بکو هی ئراسیایی و هاوپیمانی ل سوریا بوونیان هی،
هروها ئم ریکاش نوذرایتی هاوپیمانی نودوو تی و دوو ت
ئوروپیدکان دکات.

د پېرسین، بېچى ئېم هېموو د ووتې ته له سوريادا هېن سېرېرې اى
 بچوكيې كې؟ ووتېم كېش ئېو وېيې شېرېرې ئاستى ژهېرېرې تى ناوين
 بېرېرېرې، هېموو ئېو د ووتې ته پېيو نديدارانېش هېو دېدات شوېن پېي
 خې له ناوچې كېدا بد زېتېو، هېموو حساباتى خې هېي بې دووبارې
 [نېخشې] كېشانېوې ناوچې كې.

ئۆگەر ھۆۋى خولەندىۋىيەكى خەراي سىياسەتى پەيەدە بدەين، ناتوانين بىن ھەمان سىياسەتە كوردىيە ناسراۋ تەقلىدىكە پىدادەكەت؛ چونكە پىشت بى شوۋىنگەكەيى و ھەزەكەي دەبەستەت، پىشتىش بى لايەنەكى يارمەتيدەر نابەستەت بەشەۋىيەك ئۆگەر ئەم لايەنە پاشەكەشەيكرە تەكەشكەت.

نمونہ کی کھماری مہادیشتی پکارم تی پککتی سقیت ہست،

کاتیکیش یارم تیک و ستا تیکشکا، ئایا دتوانین بئین ب پیددش همان شت، ئگگ ر یارم تی ئم ریکی بو ستت و هاو پیمانی نود و تیکش و؟ ل سوریا ه موو ه ز کان دژی کورد بوون، س ر ای ئ و ش خ یان ب د ست و ن دا و خ یان ن خست باو شی هیچ ه ز ک و، ل س ر ب باز تایب ت ک ی مای و و پشتیان ب ه زی خ یان ب ست، ئ و ی ک دواتر هاو پیمانی نود ت ناچار ب پشک شکردنی یارم تی ب یان کرد پاش ئ و ی ل ها تووی خ یان س لماند.

جگ ل پیدد ن و سیا و ن ئم ریکا و ن هیچ ه ز کی تری کاریگ ر شت کی ب ر ج ست یان پشک شن کردوو، ه س د ش تاک ه ز ک پ ر ژ ب ک ب سوریای دها توو پشک شد کات، ئ ویش سوریای کی دیموکراتی فیدرا ک پشت ب ه ندی ئیتنی ن ت و یی نا ب ستت ب کو پشت ب ه ندی جوگرافی د ب ستت.

ل ووی سیاسی و ئم جیاوازین ل ئم ریکا، پیددش پ یو ندی ل گ ه موو پکها ت کاریگ ران دا ه ی ک ک ئ ستا ل سوریادان، ب م پانادات لای ن ک و دژی ئ ویتیر، ل نوان ئم پ یو ندیا ن شدا پشت ب و پ ر ژ ی د ب ستت ک پشک شیکردوو.

• ب م پ ر ژ ی پیدد ازیبوونی گشت لای کی ب د ست ن ه ناو، ک ش ک ش ئ و ی ب ب او ژ کردن ب و ک م گایان د ست ب ج ب ج کردنی کرا. ئایا کاتی پ ر ژ ک ل سوریا گونجاو، ئایا ب ت ر ج ک ی بارزانی ناچت ب یفراند م ل ه ر می کوردوستاندا؟

- ب راورد ل نوان کاتی یفراند م و پ ر ژ ک ی پیدد ناکرت، ئ و ی ل "ژئافا" وود دات پ ر ژ ی کی کوردی نی، ب کو و ب ه موو پکها ت کانی گ لی سوری د ک شت ل دها تووی سوریادا، ئم پ ر ژ ی ش ل س ر تایدای و تا ئ ستاش نیشان کانی وون نین، و کو نمون بک ت ر ح کراو ک د شت ناوچ کانی تریش پ ی و ب ک ن، چونک ج ن گ ه شتاش بوونی ه ی ب ی پ ر ژ سیاسی ک ب ت ر یبی ل گ ج ن گ س ر باز ی ناوچ ییک دا د و ات، کاتیکیش ک ج ن گ ک تایی دت گفتوگی سیاسی د ب ت، ق ناغی سیاسی بنچین ک ی، ل دها توودا ه ر ه ز ک ب پ ی قورسای سیاسی خ ی قس ی خ ی د ت، ز ر ب ی ه ز ک انیش ل ب ژ ن گ دراوون، میحو ر ک ه ی پشت ب ئم ریکا د ب ستت و ئ ویتیریش و سیا، س ر باری [ه زی] کوردی "ه س د" ک ب گای س ی م د گ رت.

• ئایا پتوانی ک ش فان کانی پارتی کر کارانی کوردستان د بند ب شک ل ک ش ک ل سوریا دها توودا؟

- ئىجىلان ماۋىيەكى دىر ئى سورىادا ماۋىتەۋ، لىۋى كاريگىرىشى ھەيى لىسەر بىنكى جىماۋىرىيەكى، كاتەكش دىستمان بى ۋوبىۋوبوۋىۋى توركىا كىد ھەزاران كىس لى گىلى كوردى سورىا يارمەتيان دايىن و لىگىماندا جىنگان.

لىسەر تاي ۋوداۋىكانىشدا لى سورىا گىلانۋى بى سورىا بى جىنگى، چۈنكى ئىۋان بىشۋىيەكى زىر پىشت بى فەلسەفەي ئىجىلان دىستىن ئىمە يارمەتى ئايدىللىژيان پىشكىشىدىكىين، ئىمە زىر نىزىكىن و لى يارمەتيدانى سەربازيان بىردەۋام دىبىن، ئىمەش ماناي ئىۋى نىيە كى ئىمە كارىكان لى سورىا بىشۋىيەكىين، ئىمە ئىۋى نىيە كى ناپىرژىننىن(قبوۋىناكىين)، بىشۋىيەكى ئىۋان خىيان ئىۋى دىكىن، ئىمە يارمەتيان دىدەين و لىز لى بىيارىكانيان دىگرىن ھەرجىيەكى بىت تەنانت ئىگەر بىدەيشمان نەبىت.

لى حائىتى كىكىۋەتنىشدا (التسويه)، ئىۋا ئىۋى نىدما مانىي پىكىكى كى لىۋى دىجىنگى نابىدە لىگى چارىسەرىدا، لىبەرىئەۋى لىۋى كادىرى كوردى سورى لىسەر ئىۋى خاكى ھەيى و دىزانەت چى دىۋەت، لىۋىكاتەدا ھىچ پىۋىست بى بوونمان ناكات، بىدەنىيەيشۋى دىكشەنرەنەۋى.

• پىۋىۋەندى نەۋان پىكىكى و پىيەدە چى؟

- سەرىتا، پىكىكى دىنگدانەۋى لى ھەۋو ناۋچەكانى كوردوستان ھەيى، بىنكى جىماۋىرىيەكىشى گەۋرىيە و ھەندەك پىرىزىشى دىكىن بىھەي ئىۋى ۋىبازى پىچەۋانەي ئىۋى سىياسەت كوردىيە تەقلىدىيە كى ھەيى و ۋىبازى ئىمەيان پىسەندەكردوۋى، بىمام ۋىبازمان لىسەر ئاستى گىل پىرژىنراۋى(قبوۋىكراۋى).

لى ئىژاۋا سەز و خەشۋىستى بىدەيدەكىين چۈنكى ئىجىلان نىزىكىي ۲۰ سا تىايدا ماۋىتەۋ، و پىۋىۋەندى لىگى كورد و ەرىبدا ھەۋو، لىم ماۋىيەشدا ھەزاران كىس لى ئىژاۋا تەقلىي پىكىكى بوون و تىاياندا لى ۋوبىۋوبوۋىۋى توركىادا كىۋىراۋى و ئىمەش كاريگەرىدەكات و بىستەرى سەزدارى لىنەۋانماندا پىكىدەھەندەت، ئىمەش جۋانىيەكى بى ئىژاۋا دىگەننىۋى، بىجەيانناھەيىن و مەندەۋيانە پىشتىۋانى مافەكانيان دىبىن نەك مادىانە، ئىۋىش مەمانەي گىلى لىنەۋانماندا زىادەكردوۋى.

• پىۋىۋەندىكانى نەۋان ئىمە سورىا و پارتى كىكارانى كوردستان ئايا ھەشتاش بىرپايە؟

- بىشۋىيە پىۋىۋەندى ھەيى لىگى سىستەمە ئىمە سورىادا، بىردەۋامىش

دې بېلت تا ئېوان پېيو ندىان بوېت بېو شووېيى بې ئېم دېگونجېت،
ئېم ئامادېن بې پېيو نديگرتن لېگې هېموو لايېنېكاندا، بېياري
جېنگ و دوژمنايېتېش بېگوېرېي لايېنېكېي ترې.

• تېنانېت لېگې توركياشدا ئامادېن بې گېتوگې؟

- بېداخېو دېخې توركييا ئېستا جېنگې، و پېيو ندى نېي لېگېيىدا،
لې حا تېكېشدا توركييا گېتوگېي تېرھرد ئېم ئامادېن.

• لېم ساتېدا ئېگېر بارودېخ لېباربېت تې خودى خېت دېيى بې
گېتوگې لېگې توركيادا؟

- من نا، لېگې ئېوېشدا. بېيار لاي من نېي بېيېكو لاي سېرھردېكاني
پارته، لې حا تېي وودانى ئېوېشدا قسېكېرى سېرھردى و ناوېشان
عېدوېا ئېجېلانې.

• ئايا پېيو ندى لېنېوان پېيېدې و ئېمې سوريادا هېيې؟

- بېپېي زانبارى من پېيو ندى لېنېوانياندا هېيې.

• ئايا مېمانې بې ئېمېريكا دېكېيت؟

- نېخېر، ئېم بزو تنېوېيى كې بېرھېستكارى ئېمپريالېزمېن، هېچ
لېدوانېكېش لېلايېن پېكېكېو نېدراوې بېت ئېم مېمانېدېكېين و
ئامادېن بې هاوېيېماني لېگې ئېمېريكادا، هېروېها لېلايېنى
ئېمېريكېشېو ئېوې نېي، ئېمېريكاش دېمانخا تې ناو لېستى تېرېرېو
بېيې پېشتيوانى توركييا دېكات لې دژمان، جېنگېش دژى توركييا جېنگې
دژ بې ئېمېريكا، هېرچى بې نسبېت دېخې ئېژئاقاوېيې ئېوې تايبېتې.

• ئايا پېكېكې ئامادېيې بې پېيو ندى لېگې ئېمېريكادا؟

- لېسېر ئاستى ستراتيژى ناشېت لېگې ئېمېريكادا بېوېيت، ئېو
پېيو ندىانېش لې ئېژئاقا هېيې لېسېر ئاستى تېكېكى و پېشتيوانى
سېربازيې، وونېش نېي ئېم پېيو ندىيې تا كوې دېگات، ناشكېت
فاېبېرېنېو و كې سېاسېتى ئېمېريكا لې سوريايې داھاتوودا چېن
دېبېت و پېيېدېش لېبېرانبېريدا چېن مامېدېكات، لېوانېش لېسېر
ئاستى سورييا پېيو نديگېلېكى تېكېكى لېگې ئېمېريكا و وېسيا
هېبېت لېسېر بېنچېنېي چارېسېرھردى دېخې كورد لې سورييا ئېمېش
شېكې ترې.

• ئايا پېشېبېنى پېيو ندىيىكى دېرېژ دېكېيت لېنېوان پېيېدې و

ئەمەرىكادا؟

- لەم ھالەتدا پەلەستىن بوترەت كە پەيدە لەسەرەتتى ھەزى ئايدەلەزى و فەكرى خەي بگەت، ھەزى پەيدە وكرەو لەيەكناچەن، بەكەو لەگە ھەزى ئايدەلەزى ئەمەرىكادا لەناوچەكە جەوازدەكەونەو، ئەمە ئەم پەيوەندەنە ناودەنەن ناچارى، خەشوەستراو نە و ھەزاردەى دوو مەش نە.

• بەچوونت لەسەر كەوتنى ھەزەمى سوريە و ھەيشتنى ئەسەد چە، لەگەى يەن دە؟

- نەزىكەوونەو ھەي بەنچەنەيەنمەن بە مەنەو يەن ھەيشتنەو نە، پەيوەست نە بە كەسەك يەن بە سەستەمەكەو بە ئەندازەى ئەو ھەي دانەنە بە مەفە ھەمەن لە جەبەكەردنى پەزەى ديموكراتى فەدرەى، بە وادەنەين كە دانەرە بە بە پەزەى ديموكراتى فەدرەيدا.. ئەسەد تەيادە دەبەت و ھەي دەبەت سەربەرى پەكھەتەكانى نە، ئەمەش مەنەى كەتەيھەتەى ئەسەدە وەك زەنەت، بەھەم بە داواكەردنى ھەيشتنە دەبەنە بەزوتەو ھەيەك ئەمەنجە كەسەتەكە، ئەمەش بەزوتەو ھەيەكى سەياسەى نە.

• ھەفرەين لە دەخەكى زەرسەخت دەيە، پەشەينەدەكەن چە لەو ھەو بەدات و ھەزاردەكانتەن چەن؟

- چوونە ناو ھەي توركەيا بە ئەدەب و گەنەكارەيەكانى ئەم دەوایە، لە ئەنجەمە ھەو پەيمەنى ھەوسە- توركەي و بەيارەكانى ئەستەنەو، و جەو ھەو بەشەين لە ئەستادە مەنەى ھەو پەيمەنەين نە بەستە. توركەيا دەخەزەتە كەتەي بە پەيدە بەھەنەت لە سوريە، بەھەم ھەسە بەكارەدەھەنەت بە كەتەيھەنەن بەو گروپە توندەو ھەي ئەرەزوويەنە ناكەت، لە گەي توركەياو زەرينەى ئەم گروپەنە لە ئەدەب جەگەرەاون، پەش ئەو ھەي گروپە ئەسەمەيەكان لە ئەدەب كەبەونەو ناوچەكانى كەمەردەو ھەي گەزەينە گەيەنە، ئەو ھەي سەسەتەكى زەيرانەيە، چەن ھەسەو ئەران لە گەي توركەياو وەيەنەكەرد گروپە ئەپەزەسەنەكانى ھەزەمى سوريە بەكشەنەتەو بە بە ھەي بەريەكەوتەك لەگەيەنە، لە بەرەنەريشەدا ھەسە وەيە كوردەكان نەنە ئەزەو ھەي فەراتەو، بەمەشەو ھەيەش توركەيا وەيدەنە سەركەوتەكى گەورە بە لەبەنەتەدا سەركەوتەن بەو بە ھەم و ھەسە، ھەسە و ئەرانەيەكان دەزانە ئەگەر ئەوان دەرگەيەنەكەردەو بە توركەيا، ئەو مەترەسەكى گەورە بە لەسەريان.

چوون ئاوى تورکيا بىلىق فرىن بىلىق پىلىق نىدکىرنى بىلىق - ئىرانى نابىلىق، لىق ھىلىق مان كاتىشدا لىق ھىلىق تىلىق ھىلىق وودانى ئىلىق مىلىق شىلىق دا لىق بىلىق ھىلىق بىلىق رىلىق كىلىق وتنى توند، سىلىق رىلىق نىلىق ھىلىق دىلىق بىلىق سورىادا، پىلىق موانىلىق بىلىق ئاسانىلىق وتنى بىلىق ھىلىق و پىلىق دانىلىق گىلىق پىلىق سىلىق وز لىق دىلىق بىلىق ھىلىق رىلىق نىلىق سىلىق رىلىق فرىن، نىلىق كىلىق بىلىق ئىلىق سىلىق مىلىق، چىلىق كىلىق گىلىق مانىلىق كىلىق بىلىق تىلىق چىلىق، بىلىق مىلىق لىق ئىلىق ستادا قورسىلىق، لىق ھىلىق تىلىق بىلىق نىلىق شىلىق مىلىق ترسىدار لىق بىلىق.

• چىلىق دىلىق بىلىق ئىلىق گىلىق رىلىق ھىلىق كىلىق ھىلىق وتىلىق كىلىق باسكىرد و تورکيا چىلىق ھىلىق فرىنلىق؟

- بىلىق نىلىق، لىق ھىلىق تىلىق كىلىق ھىلىق موو دىلىق ھىلىق تىلىق مىلىق زىلىق كان بىلىق كىلىق وتىلىق، ھىلىق شىلىق كىلىق ئىلىق سىلىق مىلىق، بىلىق مىلىق لىلىق سىلىق ھىلىق مووانىلىق بىلىق زىلىق كىلىق بىلىق رىلىق دان ھىلىق دىلىق مىلىق تىلىق تا كىلىق تا ھىلىق ناسىلىق، بىلىق شىلىق سىلىق كىلىق لىلىق مىلىق ھىلىق ازىلىق بىلىق و كىلىق بانىلىق كىلىق تر دىلىق زىلىق نىلىق ھىلىق.

• چىلىق دىلىق بىلىق ئىلىق گىلىق رىلىق تورکيا ھىلىق رىلىق ئىلىق جىلىق لان لىلىق سىلىق دارىلىق بىلىق تىلىق؟

- ئىلىق مىلىق ئىلىق گىلىق رىلىق بىلىق تىلىق چىلىق، لىق ھىلىق تىلىق ھىلىق وودانىلىق شىلىق سىلىق رىلىق تىلىق گىلىق انىلىق كىلىق مىلىق ھىلىق دىلىق بىلىق و دىلىق گىلىق ھىلىق خىلىق كىلىق ھىلىق رىلىق گىلىق انىلىق ھىلىق تىلىق دا نىلىق ئىلىق ھىلىق جىلىق نىلىق، سىلىق رىلىق ھىلىق موو ئىلىق مىلىق ھىلىق رىلىق دىلىق بىلىق پىلىق ھىلىق سىلىق گىلىق و دانوسىلىق ھىلىق بىلىق، لىق ھىلىق تىلىق گىلىق ھىلىق سىلىق بىلىق خىلىق و لىلىق سىلىق دارىلىق دانىلىق ئىلىق جىلىق لان، ئىلىق مىلىق دىلىق رىلىق گىلىق دادىلىق خىلىق.

سەرچاۋە: ما بىلىق ھىلىق عوكاز.

گىلىق گىلىق: عبداللە العضوى (شاخىلىق كانى قىلىق نىلىق - باكورىلىق ھىلىق راق).

لىق قىلىق ھىلىق سىلىق تىلىق ھىلىق بىلىق
قىلىق ھىلىق كىلىق كىلىق ... سىلىق

ء بدولك ريم

بشي ششم ...

کردن وى چى ند پىنج ريك بى ووى كورد-دا، نىخش و پلانكى
كىمانى ئىحمىد داود ئىغلى بوو، بى لانى كىم بىدست هىنانى
متمانى كورد و بردن وى هىبىژاردن و گىشتن بى لوتكى دىسبات،
چونكى بى پىچىوانى نىرىتى پىشتريان، كى سىر زىلانى ئىم وىاتى
هىر كاتىك ئارزوويان كىردى لى رىگى كودى تاو فىرمانى وىاى
توركىيان گىرتى دىست، بىم ئىمجارىيان لى رىگى پىرسى
هىبىژاردن، شىوازىكى دىكى كودى تايان ئىنجامدا، بىومانىى كى
پىشوخى بىيارىيان دابوو دى بى دىنگى زىرىن بىدست بىن و تاك
لاى نى بتوانن حكومت پىك بىن، ئىم شىگى واهىدىرى ئى و تىگىشتن
بوو، كى دى بى ئىنجامى هىبىژاردن كان لى بىرژى وىندى پارتى داد و
گىش پىداندات.

ئىم شى هىمووى لى ئىنجامى گىشتن بى و استى بى و لى وى مومكىن
نى بوو لى دىر وى پىس بىكى سىاسى دىموكراتىياندا پارتى داد و
گىش پىدان بتوانن دىسبات بىگىرتى دىست، لى كاتىدا ئامانجى
ستراتىژى لى كردن وى چى ند لايىك بى ووى كىشى كورد لى توركىيادا
تىنيا و تىنيا بىدست هىنانى زىرىن دىنگى كانى كورد بوو، لى
بىرژى وىندى دادو گىش پىدان، ئىگى رچى ئىحمىد داود ئىغلى زىر
فراونتر لى و دى وانى بى كىشى كورد، بى تايىبى كاتىك هىست دىكات
كىشى كورد پىناو تى قى ناغىكى زىر پىشكى و توى تر وى.

ئىغلى لى و كىبىدا " قوولاى سىراتىژى " ئاماز بى هىكشانى كورد
دىكات و پى وى لى دوى كى تايى هاتنى جىنگى سارد، كىشى كورد
بى شى وىكى زىر سىرسور هىنر هىكشاو، بى بى ئاودان وى وىكى وردو
كىمان لى كورد لى سىر ئاستى ناوخ بى پىوىستى بى زىر گىرنگ
دىزان، هىر لىم چوارچى وىشدا پىنا بى سىرجىم هىكارى كانى
سىرختنى ئىجىدا كانى دىبات، لى سىر ئاستى ئابوورى لادىرگى بى
بى ووى حكومتى هىر مى كوردستاندا دىكات وى، لى سىر ئاستى
روناكبرى و راگى ياندىش، بى هىمان شى وى ئىلقى بىكى سى قافى دروست
دىكات و لى چى ند قى ناغى كىدا دىست دىست هىبىژاردى بى لى
راگى ياندىكارو روناكبرىانى باشورى كوردستان داو تى سىر خوانى كى
دىكات لى توركىيا.

ئىغلى زىر دوور بىنان تر و سىاسىيان تر لى ئىردىگان دى وانى تى

کەشەکان، بەلام بەهەی ئێوی تورکیا ھەرگیز خوازیاری ئێو نەبوو
لە ووی سێمی سیاسیو، بە تایبەتی دیموکراتییێو بچەتێ سەر
ھەڵە دیموکراسییێکی خەرئەوا، چونکە ئێغلە-ش ھەمیشە پێی وابوو
تورکیا دەبە دەست بە بەلای خێو بگر و نابە نزمتر لە ئاستی
وڵاتانی خەرئەوا لایبەوانر، وەک بەخێی دەیی ئێو خەرئەوا باش
دەناس (خەبەرگەرێنی خەرئەوا باش دەناسم، ئامادەین لە ئاستی
پێکساندا گفوگەبکەین. بەلام کەس ناتوان بە سووکایەتیو ھیچمان
پە بێت، ھەر کەسەک بێت، بەمە ئازی نابین).

دوای ھەردوو ھەبژاردنە یەک لە دوای یەکەکانی یونیو و نەفەمبەری
2015، ئێردەگان دەست بەسەر کەیی گشتی پڕسەیی سیاسی تورکیادا دەر
و ئێحمەد داود ئێغلە دەخاتە دەرێوی بازەنەکان، ئێگەرچی ھەموو
ئێوی تورکیا لەو ماوەیدا لە ووی ئابوری و کەمەلەییو
پەدەگات لە سایەیی ئێحمەد داود ئێغلە بوو، بەلام تەزەکی ئێغلە
ھەرگیز بە ئامانجی چارەسەرکردنەکی بنەڕەتیانەیی کەشەیی کورد
نەبوو، بەقەد ئێوی ئامانجی ئێو بوو کەشی کورد بە شوێنێک لە
شوێنەکان بختە خزمەتی پڕسەیی سیاسی تورکیا، چونکە ئێو دەمەک بوو
دەرکی بەو کردبوو کە کەشەیی کورد لەسەر ئاستی نەودەوێتی بەر و
پەشچوونی زەری بە خێو بینوو، بەیە ناکرە تورکیا ئاو لە کورد
نەداتەو و لەگەڵ وڵاتانی دیکەیی ھەرەمی و نەودەوێتی کارتی کورد
لە دژی تورکیا بەکار بێن.

بەھیوابوونی ئێردەگان لە ئاوەدانێوی خەرئەوا لە تورکیا،
بە تایبەتی دوای ھەبژاردنی وەرگرتنی تورکیا لە یەکەتی ئێوروپا،
کە ساڵانەکی زەر بوو خێونی پێو دەبینی، ھەرۆھا نەمانی متمانەیی
بە ئێمریکا، بە تایبەتی دوای سەرھەڵدانەیی راپەرینەکانی سوریا،
لەسەر ووی ھەموو ئێمانەش و سەرھەڵدانەکی دیموکراسیانەیی کورد لە
ناوخی تورکیادا بەسوود وەرگرتن لە سیاسەتی کرانێوی تورکیا
بە ووی دیموکراسیەتدا. بەتەگەشتن لەوێ ھیچکام لەو رووداوانەیی
لە ناوچەکەدا وودەدەن، ھاوتەریب نین لەگەڵ ئێجنداکانی تورکیا،
ئێمەش وایکرد تورکیا پاشەکشەییکی خیرا بکات، پاشەکشە لە ھەموو ئێو
بنەمایانەیی تورکیایان بەر و کراوەنەیی زیاتر دەبرد، بەیە ئێردەگان
بەرگرتنە دەستی جومگە ئێساسییەکانی دەوڵەت نەک ھەر تورکیای لە
کرانێوی زیاتر اگرت، بەکو گەلێو نەو بازەنە داخراوەکان،
ھەموو ئێو ووداوانەش ئێگەر و لەکەبدرەن و پەچەوانەیی تەز و
تەوانییەکانی ئێحمەد داود ئێغلە و ئێو سیاسەتێی ئێغلە پێو
لەدەکرد شکستی خوارد، ئێو بەھێچ شوێنێک ناکرە خوەندنەوێکی

ورد بـ سیاسـتی ئـستای تورکیا بـکرـ بـ بـ خوـندنـوی کـتـبی
“قوولای ستراتیژی” داود ئـغلـ.

چونکـ مومکین نـبوو بـ بـ ئـغلـ ئـردـگان بیتوانیبا دـسـاتی
کوللی تورکیا بـگـریتـ دـست و لـ 16 ابریل 2017 دـستوریش وکـ خـی
دـیـو هـموار بـکـتـو، ئـمـ لـ کـتـکـدا حزبـکـی لـ دواين
هـبـژاردنی یونیوی 2015 نـیتوانی دـنگی پـویست بـنـ و تاک لایـنـ
حکومت پـک بـنـ، بـیـ بـیاری دووبارـ ئـنـجامدانـوی هـبـژاردن
دراو لـ نـقیمـری 2015 پارتی داد و گـشـ پـدان توانی بـ یـکـم
جار ژمارـی پـوانـی بـشـکـنـ ئـو سـرکـوتـنـ تـمار بـکـات، کـ بتوانـ
یـکـسـرـ حکومت پـک بـنـ و 18 ماددـکـی دـستوریش هـموار بـکـتـو

بـهـر هـیـکـو بـت لـم هـبـژاردنـدا پارتی داد و گـشـ پـدان
ژمارـی کورسیـکـانی لـ 259 کورسی بـرزکردـو بـ 317 کورسی کوردیش
لـ چوارچـوی پارتی گـلانی دیموکرات ژمارـی کورسیـکـانی لـ 80
کورسی دابـزی بـ 59 کورسی.

لـرـو سیاسـتی تورکیا لـسـر ئاستی ناوـخـ و دـرـوـدا گـانـکاری
زـر دیارو بـرچاویان بـسـردا هـات، ئـمـش بـ تـگـیشتن لـوـی
تورکیا هیچ دـستـکی وای نـماوـ جگـ لـخـی، بـومانایـی وکـ چـن
کوردـکان هـمیشـ ئـو دـنـن “جگـ لـ شاخاکان کـس دـستمان نیـ”
تورکیاش ئـستا جگـ لـ خـی کـس دـستی نیـ.

ئـژی جیهانی کـچـهران ... ئـمادـکردنی: هـژار

18 کانونی یه که می هـموو ساـکـ ئـژی جیهانی کـچـهرانه و سـکـرتـری
گشتی نه ته وه یه کـگـرتـووه کـانیش له په یامـکـدا به شـداری کـچـهران له
پـشـختنی سهـرحـم بواره کـاندا له جیهاندا بهرز ده نـرخـنـتـ.

به بـنـی ئـژی جیهانی کـچـهرانه وه ، ئـنـتـنیـ گوتیرـس ، سـکـرتـری
گشتی نه ته وه یه کـگـرتـووه کـان په یامـکی بـاو کـرده وه و دهـتـ بهـگـکان
ئـوه نیشان دهـدهن که کـچـهران بـونه مایه ی سودی ئـابوری و
کـمـهـایه تی و کهلتوری له هـموو کـمـهـگا کـاندا. بهـام سـکـرتـری گشتی

نه ته ووه يه کگرتووه کان نيگه رانی خشی دهرده بټت له باره ی ئه و ههسته
دوژمنکارانه ی که له بهرامبر له کټچهران له جیهاندا بوونی هه یه .

کټچ به گشتی و کټچی نایاسایی به تایبه تی کټمه ټگاکانی جیهانی
دابه شکردوه و له لایه ک ژماره ی ئه و که سانه ی که ژیانیان له ټټگه ی
کټچی نایاسایی له ده ستداوه هټشتا ژماره یه کی بهرچاوه و له لایه کی
تریشه وه ټټوشو ټنه کانی زټربه ی ووټاتان له بهرژه وه ندی مافه کانی
کټچهران دانا ټټژرټن.

یه کټتی ئه وروپا تا ئټستا نه گه شتووه به ټټکه وتنټک له باره ی په نابهر
و کټچهرانه وه که له بهر ټټشنایی بهرژه وه ندیه کانی په نابهراندا
داټټژرا بټت و ئیداره ی ئټستای ئه مریکاش له هه وټی که مکردنه وه ی
وه رگرتنی په نابهران بټ نیوه ی ئه و ژماره یه کی پټشتر له سه رده می
باراک ئټبامادا وه رده گیران و ئوسترالیا ش به رده وامه له سیاسه تی
گرتن و گټټانه وه ی کټچهرانی ده ریایی قاچاخ بټ ئه و ووټاته ی که
لټوه ی ها توون.

یادکردنه وه ی ټټژی جیهانی کټچهران له کاتټکدایه که ژماره ی ئه و
کټچهره نایاساییانه ی که له جیهاندا گیانیان له ده ستداوه له ساټی
2017 دا گه شتټته 5 هزار و 323 کهس که زټربه یان له ئاوه کانی
ده ریای ناوه ټټاستدا گیانیان له ده ستداوه و 295 که سیشیان له
ناوچه کانی باشوری ټټژهه ټاتی ئاسیا مردوون.

ئاټټاکټم؛ مټشخټټټک لټورټ...
بټټټان
ءټبدولقادر"پایان"

کور دستا نم..

هټموو جارټ لټساټټکا

وټختی ئټمټ ئټبین بټپټیکټرو

لټئاستی ئاټا ئټچټمټینټوټ؛

چوارچرا پټدټکټنټ و

چوار ټټنگ ئټکاتټ کراسی نیشتمان و

[illegible]

بہتان لے تیف ع بدولقادر "پایان"

۲۰۱۵-۱۲-۱۷

ہولہ